

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2008. GODINU

Broj: 01/03-08-16-1-517/09

Sarajevo, maj 2009. godine

S A D R Ž A J

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	6
4.	Planirani i izvršeni budžet	6
III	KORESPONDENCIJA	7
	Prilog:	
	Tabela 1. Odobreni i izvršeni budžet za 2008. godinu	9

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Instituta za standardizaciju BiH** (u daljem tekstu: Institut) i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenom okvirom finansijskog izvještavanja tj. Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH («Službeni glasnik BiH» broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH broj 01-St4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Instituta sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima («Službeni glasnik BiH» broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te kako je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem prikupljanja revizijskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka se zasniva na procjenjivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo kako su prikupljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući, te osiguravaju osnovu za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembar 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Instituta u toku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 21.05.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dževad Nekić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Pravni status Instituta regulisan je Zakonom o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH («Službeni glasnik BiH» 44/2004) i Zakonom o standardizaciji Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» 19/2001).

Institut, kao državna naučno-stručna institucija, nadležan je da:

U području standardizacije:

- predlaže strategiju standardizacije u BiH, priprema i predlaže bh. standarde, zastupa i predstavlja BiH u međunarodnim i drugim međudržavnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizilaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama, učestvuje u pripremanju tehničkih propisa, razvija i uspostavlja informacijski sistem o standardima i drugim srodnim dokumentima, proglašava standarde BiH, organizuje i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije, bavi se izdavačko-publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije;

U području ocjenjivanja usaglašenosti:

- učestvuje u uspostavi i održavanju sistema certificiranja i homologizacije u skladu sa europskim modelom. Zastupa BiH u europskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usklađenosti do formiranja asocijacije kalibracionih laboratorija i organizuje obrazovanje iz područja ocjenjivanja usaglašenosti.

Na osnovu Zakona o standardizaciji i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji formiran je Kolegijum Instituta koji čine direktor, zamjenik direktora i pomoćnici direktora.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Instituta za 2007. godinu, o čemu je sastavljen izvještaj. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvještaju o reviziji Instituta za 2007. godinu i Institutu je sugerisano da ih razmotri te da preduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljem poslovanju.

Institut je u propisanom roku od 60 dana, u skladu sa odredbama člana 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija BiH, dostavio Odgovor o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u Izvještaju o reviziji za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2007. godinu te uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo da je Institut realizirao sve preporuke kako slijedi:

- procedure javnih nabavki su provedene u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH;
- sistem internih kontrola je unaprijeđen i kontinuirano se provode aktivnosti na daljem unapređenju.

3. Sistem internih kontrola¹

Institut je uspostavio sistem internih kontrola koji omogućava efikasnu kontrolu većine procesa unutar organizacije i povratne informacije za poboljšanje sistema internih kontrola. Međutim, uočili smo slabosti sistema internih kontrola kod pojedinih stavki rashoda (jubilarne nagrade i pokloni i izdaci za specijalizaciju i školovanje), što nije imalo bitnog uticaja na finansijske izvještaje i pravilnost ukupnog poslovanja.

4. Planirani i izvršeni budžet

Institutu je odobren budžet za 2008. godinu u iznosu 1.470.457 KM i isti je ostvaren u iznosu 1.125.821 KM što je manje za 344.636 KM ili sa 77%, a što se vidi u priloženoj tabeli Odobreni i izvršeni budžet za 2008. godinu (vidjeti prilog Tabela br. 1.).

Analizom procesa planiranja i izvršenja budžeta uočili smo da dinamika zapošljavanja nije realizovana u skladu sa planiranim aktivnostima na početku godine te da određene budžetske pozicije imaju nizak procenat realizacije u odnosu na planirani budžet (npr: naknade troškova zaposlenim 59%, izdaci za telefonske i poštanske usluge 53%, izdaci za usluge prijevoza i goriva 51%, izdaci za tekuće održavanje 37%, izdaci za osiguranje 45% itd.). Budžet je planiran za 42 zaposlena, a na dan 31.12.2008. godine bilo je 33 zaposlenih.

Prema našem mišljenju ovakav način planiranja nije zadovoljavajući, te bi trebalo uzimati u obzir realne planske zadatke koje Institut treba i može realizovati, i stvarno potrebne troškove za normalno i nesmetano ostvarivanje zakonske funkcije Instituta.

Slabosti sistema internih kontrola kod planiranja ogledaju se u nedovoljno efikasnom korišćenju budžetskih sredstava jer se rezerviše više sredstava nego što je potrebno za normalno funkcionisanje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Instituta, a s druge strane, postoji realna mogućnost da zbog nedostatka sredstava u tekućoj godini ostanu nerealizovani određeni projekti u drugim institucijama.

Preporuka: Preporučujemo Institutu da procesu planiranja posveti više pažnje, s obzirom da je kvalitetno planiranje budžeta strateški važna osnova za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa te značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima.

Ispitujući efikasnost sistema internih kontrola u procesima planiranja i raspolaganja javnim sredstvima uočene su određene slabosti koje nisu značajnije uticale na istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja i pravilnost poslovanja u 2008. godini, ali koje mogu imati uticaja na poslovanje u budućem periodu. S tim u vezi utvrdili smo sljedeće:

---

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovodioci i ostali zaposlenici sa svrhom sticanja razumnog uvjerenja radi postizanja ciljeva u oblasti sljedećih kategorija: 1) efikasnost poslovanja, 2) pouzdanost finansijskog izvještavanja i 3) usaglašenost s primjenjivim zakonima i propisima.

Jubilarne nagrade i pokloni: Utvrdili smo da je Institut povodom Nove godine izvršio kupovinu poklon paketa za djecu zaposlenih u iznosu 1.000 KM. Vežano za navedeno, mišljenja smo da Institut ne može utvrditi svojim internim aktom pravo na isplatu ove vrste naknada koja nije regulisana propisima iz radnog odnosa temeljem naknada zaposlenim, odnosno da takvo pravo može biti utvrđeno na osnovu odgovarajućih akata Vijeća ministara BiH jedinstveno, za sve korisnike koji se finansiraju iz budžeta institucija BiH.

Preporuka: *U uslovima kada još uvijek nisu donesena odgovarajuća jedinstvena pravila koja treba da regulišu ovu vrstu izdataka, preporučujemo da se ne vrše nabavke poklon paketa za djecu, jer budžetska sredstva nisu namijenjena za te namjene.*

Izdaci za usluge obrazovanja i stručnog usavršavanja: Ukupno realizovani troškovi za sticanje višeg stepena obrazovanja u 2008. godini iznose 10.101,66 KM (za tri dodiplomska i dva postdiplomska studija). Isplate za ove usluge vršene su u skladu sa «Pravilnikom o obrazovanju i usavršavanju zaposlenika Instituta». Ovim Pravilnikom predviđena je mogućnost školovanja i sticanja višeg stepena zvanja zaposlenih u Institutu. U skladu sa tim, Institut je usvojio Program obrazovanja i usavršavanja za 2008. godinu. Dodjela sredstava je izvršena na osnovu pojedinačnih zahtjeva zaposlenika i odluke direktora Instituta.

Preporuka: *Revizija je mišljenja da sve potrebe za određenom kvalifikovanom radnom snagom Institut zadovoljava putem javnog konkursa preko Agencije za državnu službu BiH ili samostalno te se pretpostavlja da zaposleni službenici i namještenici imaju zadovoljavajuću stručnu spremu za obavljanje poslova za koje ih je Institut zaposlio pa ne postoji potreba za njihovim doškolovanjem unutar sistema državne službe. Trebalo bi razlikovati sticanje zvanja od redovnih edukacija u struci nakon stečenog zvanja.*

III KORESPONDENCIJA

Institutu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Institut nije dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji.

Na osnovu toga ovaj izvještaj predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

Revizioni tim:

Vlatko Malbašić, viši revizor

_____

Nataša Avdalović, revizor

_____

Enes Alić, revizor

_____

Davorka Gašanović, pomoćni revizor

_____

Odobreni i izvršeni budžet za 2008. godinu

Tabela 1

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BiH

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni budžet	Promjena strukture budžeta	Ostala povećanja budžeta *	Ukupno budžet (3+4+5)	Izvršenje budžeta	Razlika (6-7)	Procenat (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	1.390.457	0	0	1.390.457	1.046.436	344.021	75
1.	Plaće zaposlenih	701.068	0	0	701.068	576.951	124.117	82
2.	Naknade troškova zaposlenih	226.000	0	0	226.000	134.433	91.567	59
3.	Putni troškovi	63.291	0	0	63.291	50.317	12.974	80
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	30.185	0	0	30.185	15.945	14.240	53
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	25.316	0	0	25.316	14.206	11.110	56
6.	Nabavka materijala	37.196	0	0	37.196	32.924	4.272	89
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	7.790	0	0	7.790	3.994	3.796	51
8.	Iznajmljivanje imovine i opreme	103.213	0	0	103.213	99.134	4.079	96
9.	Izdaci za tekuće održavanje	21.714	0	0	21.714	7.980	13.734	37
10.	Izdaci za osiguranje	4.187	0	0	4.187	1.872	2.315	45
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	170.497	0	0	170.497	108.680	61.817	64
II	Kapitalni izdaci	80.000	0	0	80.000	79.385	615	99
1.	Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabavka opreme	80.000	0	0	80.000	79.385	615	99
4.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	0	0	0
III	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0
1.		0	0	0	0	0	0	0
IV	Ukupan budžet	1.470.457	0	0	1.470.457	1.125.821	344.636	77

	Broj zaposlenih				42	33	9	79
--	-----------------	--	--	--	----	----	---	----